

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський національний аграрний університет
Освітня програма	37222 Захист і карантин рослин
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	202 Захист і карантин рослин

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

15.01.2021 р.

Справа № 0637/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 20 "Аграрні науки та продовольство" у складі:

Роман Василичин – головуючий,
Бутко Микола Олександрович,
Василь Лопушняк,
Вовк Стах Осипович,
Геник Ярослав Вячеславович,
Гончарова Олена Вікторівна,
Пастухов Валерій Іванович,
Сатарова Тетяна Миколаївна,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Сумський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37222
Назва ОП	Захист і карантин рослин
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	202 Захист і карантин рослин
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 8, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ОНП "Захист і карантин рослин" ОКР Доктор філософії в СНАУ має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Цілі ОНП "Захист і карантин рослин" та програмні результати навчання в цілому визначаються з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін. Зауваження. Бажано було подати ОНП "Захист і карантин рослин" на рецензію до провідної профільної наукової установи - Інституту захисту рослин Національної академії аграрних наук.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі ОНП "Захист і карантин рослин" в СНАУ та програмні результати навчання в цілому визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці. Враховано галузеві потреби та потреби північно-східного регіону України у науковцях, здатних аналізувати та вирішувати проблеми щодо контролю шкочинних організмів через наукові дослідження. ЗВО представлено інформацію про значну кількість опрацьованих аналогічних вітчизняних і закордонних освітньо-наукових програм. Зауваження. На жаль, в відомостях про самооцінювання не розкрито, що саме з досвіду конкретних вітчизняних та закордонних аналогічних програм взято до уваги та враховано в ОНП "Захист і карантин рослин" СНАУ.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт для третього освітнього рівня за спеціальністю 202 Захист і карантин рослин наразі відсутній. Заплановані в ОНП "Захист і карантин рослин" СНАУ програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для третього рівня вищої освіти до формування відповідних знань, умінь, комунікації, відповідальності та автономності.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої складової ОНП "Захист і карантин рослин" складає 57 кредитів ЄКТС, з яких 15 кредитів (26,3%) відведено на вивчення дисциплін вільного вибору здобувача, що відповідає Закону України про вищу освіту для ОКР доктора філософії. Зауваження. ОНП та навчальний план містять певні неточності в умовних позначеннях. Так, в Графіку освітнього процесу "науково-дослідна робота" позначається як "НД", а в поясненнях до цього Графіку - як "СР". Атестація, яка позначена як "Захист наукових досягнень", у Графіку освітнього процесу відсутня.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОНП "Захист і карантин рослин" має чітку структуру; освітні компоненти становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності 202 Захист і карантин рослин. В освітній складовій представлені дисципліни, які охоплюють основні напрямки розвитку цієї сфери - фітопатологію, ентомологію, інтегрований захист рослин та інші сучасні галузі. Наукова складова ОНП та теми дисертаційних робіт аспірантів представляють дослідження, які мають суттєве теоретичне значення для розуміння шкодочинності хвороб і шкідників та є актуальними для практики ефективного ведення сільського господарства регіону.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура ОНП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами навчальних дисциплін в обсязі 26,3%, що відповідає вимогам Закону України про вищу освіту. ЗВО надає широкі можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії через можливість виконувати наукові дослідження згідно з індивідуальним планом роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, через отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника, - здобувач може використовувати для проведення наукової діяльності сільськогосподарські установи різних форм власності, з якими укладено угоди; - надається можливість індивідуального графіка (поєднання з практичною діяльністю, волонтерством тощо), - використання дистанційних матеріалів, стажувань (з наступним Perezарухуванням кредитів ЄКТС тощо). Вільний вибір дисциплін у зазначеному порядку забезпечується спеціально створеною процедурою в університеті. В навчальному плані та ОНП подано кількість дисциплін вільного вибору здобувача, яка мінімум вдвічі перевищує обсяг кредитів, які треба обрати, що надає реальні можливості для вільного вибору дисциплін відповідно до наукових інтересів аспірантів. Зауваження. На сайті ЗВО перелік освітніх програм факультету (<https://snau.edu.ua/zabezpechennya-yakosti-osviti/osvitni-programi/osvitni-programi-fakultetu-agrotexnologij-ta-prirodokoristuvannya-2/>) та перелік вибіркового дисциплін для вибору (<https://agro.snau.edu.ua/studentu/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/opp-zaxist-i-karantin-roslin/>) не містять інформації щодо ОНП "Захист і карантин рослин" ОКР доктор філософії. Натомість вибірково дисципліни ОКР "Захист і карантин рослин" ОКР доктор філософії представлені на вкладенні (<https://agro.snau.edu.ua/aspirantura/onp-zaxist-i-karantin-roslin/>), що дещо ускладнює їхній пошук.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОНП "Захист і карантин рослин" та навчальний план передбачають широку практичну підготовку здобувачів вищої освіти. Кожна дисципліна містить таку форму навчального навантаження, як практичні заняття. Передбачено педагогічну практику обсягом 4 кредити. Для виконання експериментальної частини дисертаційного дослідження ЗВО має профільні навчально-наукові лабораторії за спеціальністю. Профільна кафедра має тісні зв'язки із дослідними станціями та агровиробниками регіону для апробації результатів дисертаційних досліджень аспірантів та їхнього впровадження у практику виробництва сільськогосподарської продукції.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ОНП "Захист і карантин рослин" в СНАУ передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills) через гуманітарні дисципліни навчального плану, фахові дисципліни для освоєння навичок комунікації у професійній сфері, педагогічну практику, спілкування у науковому середовищі університету, участь у наукових конференціях та інших професійних і соціальних заходах.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг ОНП та окремих освітніх компонентів відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів ОКР доктора філософії на ОНП "Захист і карантин рослин" не заплановано.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОНП «Захист і карантин рослин» в СНАУ і визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та у неформальній і інформальній освіті регламентуються низкою положень, які представлені на офіційному вебсайті ЗВО. Процедура вступу на ОНП є чіткою, зрозумілою та прозорою, враховує особливості ОНП, і є такою, що забезпечує доступ до навчання на третьому рівні за неупередженим конкурсом. Це підтверджується результатами дистанційного онлайн візиту ЕГ та інформацією на вебсторінці СНАУ «Відділ аспірантури та докторантури».

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

За відомостями про самооцінювання СНАУ вступники до аспірантури складають вступні іспити із спеціальної дисципліни, однієї з іноземних мов (англійської, німецької, французької) та іспит в формі співбесіди з основ наукових досліджень. Вступникам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), за рішенням Приймальної комісії можуть бути призначені додаткові вступні випробування. При складанні вступного іспиту з іноземної мови особам, які раніше отримали сертифікат про володіння іноземною мовою на рівні не нижче B2, предметна комісія може зараховувати його як результат вступного випробування. Послідовність складання вступних іспитів до аспірантури наступна: додатковий іспит (в разі необхідності), іноземна мова, іспит зі спеціальності. Порядок проведення вступних іспитів та конкурсний відбір описано в «Правила прийому до СНАУ» .

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

За відомостями про самооцінювання та звітом ЕГ в СНАУ визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО, здійснюється відповідно до «Положення про порядок визнання в Сумському національному аграрному університеті результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-.pdf>), «Положення про організацію освітнього процесу в СНАУ» (<https://bit.ly/367id7Z>) і «Положення про реалізацію права студентів СНАУ на академічну мобільність» (http://docs.snau.edu.ua/documents/education/n_docs/4.pdf). Інформація про потенціал академічної мобільності здобувачів та визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, розміщена на сайті СНАУ в розділі «Навчальний відділ» → «Нормативні документи» (<https://snau.edu.ua/normativni-dokumenty-2/>). Оскільки загальнодержавна нормативно-правова база щодо академічної мобільності і визнання результатів навчання ще тільки розробляється, активну роботу Сумського національного аграрного університету із розробки нормативних актів, які регулюють ці сторони організації освітнього процесу, в тому числі і на ОНП "Захист і карантин рослин", треба визнати інноваційною.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюються «Положення про порядок визнання в Сумському національному аграрному університеті результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-.pdf>).

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми та методи навчання і викладання на ОНП "Захист і карантин рослин" є сучасними, містять інноваційні складові, спираються на міцну матеріально-технічну базу СНАУ, сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання за дисциплінами навчального плану у вигляді робочих програм та силабусів.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час підготовки докторів філософії на ОНП "Захист і карантин рослин" через значну кількість навчальних дисциплін, які розкривають методологію, прийоми і методи ефективної науково-дослідної роботи, через можливість вибору фахових дисциплін, які відповідають науковим інтересам аспірантів. Аспіранти мають можливість використовувати потужну матеріально-технічну базу для проведення досліджень та забезпечуються консультативною підтримкою наукових керівників і профільних спеціалістів за темою дисертаційної роботи.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Загалом НПП оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі захисту і карантину рослин та дисциплін загально-наукового та гуманітарного блоків. Зауваження. Методичне забезпечення певних дисциплін містить застарілу інформацію. Так, в робочій програмі дисципліни ОК4 "Методологія проведення наукових досліджень" (https://agro.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/%D0%9E%D0%9A_4_%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%8F-%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85-%D0%B4%D0%BE%D1%81%D0%BB%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD_.pdf) переважна більшість рекомендованої здобувачам літератури відноситься до 2002-2006 рр., відсутні посилання на англійські джерела інформації. В робочій програмі ВК "Молекулярні аспекти взаємодії рослин та їхніх паразитів" (https://agro.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/%D1%80_%D0%BC%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D0%BA_%D0%B0%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%B8_%D0%BA_%D0%A0%D0%9D%D0%9F.pdf) в частині 6 подаються "Теми лабораторних занять", хоча в навчальному плані для цієї дисципліни зазначені практичні заняття; рекомендована література відноситься до 2009-2012 рр. видання і не містить рекомендацій щодо сучасних джерел інформації, англійських підручників та навчальних посібників, відсутні посилання на електронні ресурси - бази даних по окремим сільськогосподарським культурам, спеціальним напрямкам молекулярно-біологічних та молекулярно-генетичних досліджень. В описі дисципліни для іноземних студентів "Contemporary computer technologies in science" взагалі відсутній список рекомендованої літератури та рекомендованих інтернет-ресурсів.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Навчання на ОНП "Захист і карантин рослин" міцно пов'язано з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. На даній ОНП навчаються іноземні студенти, профільна кафедра проводить широкі наукові дослідження у співпраці із вченими Китайської народної республіки, здобувачі і керівники приймають активні участь у міжнародних наукових конференціях. В організації навчання використовується досвід аналогічних закордонних ЗВО.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів ОКР доктора філософії ОНП "Захист і карантин рослин" за освітніми компонентами є зрозумілими з робочих програм та силабусів дисциплін, дають можливість встановити досягнення здобувачем результатів навчання для окремого освітнього компонента та освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь. Зауваження. 1. В Положенні про організацію освітнього процесу в СНАУ (https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_2015_%D0%9E%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%83.pdf) визначення процедури і правил атестації здобувачів третього (освітньо-кваліфікаційного рівня) взагалі відсутні. На загальноуніверситетському рівні діє Положення (тимчасове) про порядок атестації здобувачів освітньо-наукового рівня вищої освіти в СНАУ (http://science.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Pologennya_PhD.pdf) від 30.08 2020 р., яке регламентує лише процедуру захисту дисертацій. Таким чином, нормативна база загальноуніверситетського рівня, яка б регламентувала форми контрольних заходів і критерії оцінювання вивчення освітніх компонентів, для ОКР доктора філософії в СНАУ відсутня. Не визначеними лишаються форми та критерії оцінювання такого контрольного заходу, як "Попередній розгляд наукових досягнень", винесеного в навчальному плані ОНП "Захист і карантин рослин" у графіку освітнього процесу на 8 семестр. Як саме атестувалися за цими формами оцінювання здобувачі в період 2016 по 2020 рр., які завершили навчання у 2020 році, не вказано. Не визначено процедуру проміжної атестації із урахуванням наукових досягнень для переведення здобувачів із семестра в семестр.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Стандарт відсутній.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В цілому в СНАУ Положення про організацію освітнього процесу в СНАУ (https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_2015_%D0%9E%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%83.pdf), низка інших нормативних документів та організаційних структур (комісія з академічної етики, відділ аспірантури та докторантури, комісія із забезпечення якості вищої освіти) забезпечують визначення зрозумілих правил проведення контрольних заходів і є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Існують затверджений порядок оскарження результатів контрольних заходів та врегулювання конфлікту інтересів. На ОНП "Захист і карантин рослин" конфліктних ситуацій не було. Зауваження. Проте, всі існуючі в СНАУ нормативні документи не регламентують дані процедури для ОКР доктора філософії.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У закладі вищої освіти визначено політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. Зауваження. Оскільки підготовку аспірантів набору 2016 року вже завершено, бажано було б навести конкретні відомості щодо аналізу текстів дисертаційних робіт, що наближаються до завершення, на плагіат, запозичення, цитування тощо. Ту саму інформацію можна було б продемонструвати стосовно публікацій аспірантів та їхніх наукових керівників.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Загалом академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних у реалізації ОНП "Захист і карантин рослин", забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. На ОНП викладають 5 докторів наук та 7 кандидатів наук. Разом з тим, з 5 докторів наук, задіяних на ОНП, лише один є доктором сільськогосподарських наук за спеціальністю, за якою ведеться підготовка докторів філософії. Зауваження. На профільній кафедрі захисту рослин є лише один доктор сільськогосподарських наук, два інші керівники аспірантів за спеціальністю "Захист і карантин рослин" не мають ступеня доктора сільськогосподарських наук. Це дещо ускладнює створення критичної маси висококваліфікованих дослідників для оцінки результатів наукових досліджень аспірантів за спеціальністю 202 Захист і карантин рослин.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Так.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Так. До організації та реалізації освітнього процесу залучаються роботодавці на умовах угод про наукову співпрацю між СНАУ (випусковою кафедрою) та Інститутом сільського господарства Північного Сходу НААН України; Українським інститутом експертизи сортів рослин; Інститутом фізіології рослин і генетики НАН України; Інститутом захисту рослин НААН України; Миронівським інститутом пшениці ім. Р. М. Ремесла НААН України (<https://agro.snau.edu.ua/zustrich-stejkxolderiv-2/>).

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Так. За свідченням ЗВО та звітом ЕГ до викладання на ОНП "Захист і карантин рослин" залучаються співробітники ДУ "Сумська обласна фітосанітарна лабораторія" (<https://agro.snau.edu.ua/ekskursiya-v-du-sumsku-oblasnu-fitosanitarnu-laboratoriyu-2/>; <https://agro.snau.edu.ua/gostova-lekciya-na-temu-znezarazhennya-roslinno%20%97%20produkcii%20%97/>), Управління фітосанітарної безпеки Держпродсподивслужби в Сумській області (<https://agro.snau.edu.ua/gostova-lekciya-dlya-studentiv-4-kursu-specialnosti-202-zaxist-i-karantin-roslin-na-temu-zbitki-vid-buryaniv-ta-metodi-borotbi-z-nimi/>), Інституту сільського господарства Північного Сходу НААН України (<https://agro.snau.edu.ua/gostova-vidkrita-lekciya-kafedri-zaxistu-i-karantinu-roslin-na-temu-xvorobi-kartopli/>).

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

СНАУ має стратегічну програму професійному розвитку викладачів через власні заходи та у співпраці з іншими організаціями. Всі викладачі ОНП пройшли стажування за напрямками, які відповідають дисциплінам, що викладаються. Багато викладачів ОНП і наукові керівники пройшли закордонне стажування у провідних науково-освітніх центрах Китайської народної республіки, Польщі та інших країн. Зауваження. На профільній кафедрі робота з підготовки докторських дисертацій викладачами, в тому числі і деякими керівниками аспірантів, знаходиться на недостатньому рівні. Викладачі профільної кафедри, в тому числі і керівники науково-дослідних робіт аспірантів доц. Рожкова Т.О. і доц. Дубовик В.І. не мають достатню кількість публікацій у спеціалізованих фахових наукових журналах із захисту рослин. Представлені у посиланні <https://agro.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/%D0%A2%D0%B5%D0%BC%D0%B8-%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85-%D1%80%D0%BE%D0%B1%D1%96%D1%82-%D0%97%D0%A0-%D0%A1%D0%90%D0%99%D0%A2-1.pdf> публікації видані в основному у науково-практичних, науково-популярних виданнях та збірників тез наукових конференцій, а не в профільних рецензованих наукових журналах.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

СНАУ стимулює розвиток викладацької майстерності, що засвідчується низкою Положень - про рейтинг НПП, підвищення кваліфікації, стажування НПП тощо. Значну увагу в СНАУ приділено підвищенню кваліфікації з іноземних мов. Деякі викладачі мають сертифікати рівня B2 із іноземної мови і можуть викладати іноземним студентам.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

СНАУ має потужні фінансові ресурси та інфраструктуру для підготовки здобувачів ОКР доктора філософії. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОНП "Захист і карантин рослин" гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання та підготовку дисертації із захисту і карантину рослин на високому рівні.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

СНАУ забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОНП "Захист і карантин рослин". Зауваження. СНАУ має потужні навчальні лабораторії ПЛР-діагностики та мікроклонального розмноження рослин та отримання безвірусного садивного матеріалу, проте вони слабо задіяні в освітньому процесі на ОНП "Захист та карантин рослин", в тому числі для проведення досліджень аспірантів. І це в умовах, коли деякі теми аспірантів включають дослідження на молекулярному рівні, в тому числі і вірусних хвороб (<https://agro.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/%D0%A2%D0%B5%D0%BC%D0%B8-%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85-%D1%80%D0%BE%D0%B1%D1%96%D1%82-%D0%97%D0%A0-%D0%A1%D0%90%D0%99%D0%A2-1.pdf>).

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Так.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Так.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Так.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації ОНП "Захист і карантин рослин".

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

СНАУ послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП "Захист і карантин рослин".

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду даної ОНП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду ОНП "Захист і карантин рослин".

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

В цілому роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. За звітом ЕГ засвідчено участь у підвищенні якості ОНП через її безпосереднє обговорення та внесення пропозицій щодо удосконалення начальника управління фітосанітарної безпеки Головного управління Держпродспоживслужби в Сумській області, директора Інституту сільського господарства північного сходу НААН України, директора ТОВ «Агрохімія–Протект», провідного менеджера Компанія BASF, в.о. директора ДУ «Сумська обласна фітосанітарна лабораторія» (<https://agro.snau.edu.ua/zustrich-stejkxolderiv-2/>). Зауваження. Під час періодичного перегляду ОНП "Карантин і захист рослин" в СНАУ до роботодавців, які залучені до перегляду ОНП з підготовки майбутніх науковців, необхідно залучати представників академічних науково-дослідних інститутів із захисту і карантину рослин.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Практика збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОНП "Захист і карантин рослин" наразі відсутня, оскільки дана ОНП існує з 2016 року. Зауваження. ОНП існує з 2016 року, в 2020 році відбувся випуск здобувачів. ЗВО слід було представити інформацію про працевлаштування аспірантів, які закінчили аспірантуру в 2020 році.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Система забезпечення якості закладу вищої освіти СНАУ дозволяє вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та освітній діяльності з реалізації ОНП "Захист і карантин рослин".

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОНП акредитується вперше.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті СНАУ сформована і підтримується на високому рівні культура якості, що сприяє постійному розвитку ОНП "Захист і карантин рослин" та освітньої діяльності за цією програмою.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Зауваження. Права і обов'язки всіх учасників освітнього процесу підготовки здобувачів третього освітньо-кваліфікаційного рівня в СНАУ не врегульовані. Як зазначено у відомостях про самооцінювання ЗВО та звіті ЕГ, в СНАУ організація освітнього процесу, в тому числі і аспірантів, регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в Сумському національному аграрному університеті, затвердженим 30.02.2015 р. рішенням Вченої ради СНАУ (https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_2015_%D0%9E%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%83.pdf). Проте в даному Положенні немає жодного слова про організацію освітнього процесу майбутніх докторів філософії - здобувачів освітньо-наукового (третього) кваліфікаційного рівня вищої освіти. Воно регулює освітній процес для бакалаврів і магістрів, оперує лише поняттям "студент", не вживаються поняття "здобувач третього рівня освіти", "аспірант", "доктор філософії". Дане Положення встановлює обсяги освітньо-професійної програми підготовки лише для бакалаврів і магістрів, без вказівки такого обсягу для докторів філософії; частина 6 має назву "Навчальний час студента", проте навчальний час здобувача ОКР доктора філософії не розглядається. Те саме стосується частини 8. Атестація здобувачів вищої освіти: атестація

встановлюється лише шляхом складання державного екзамену і захисту дипломного (кваліфікаційного) проєкту (роботи) і не включає таку форму як захист дисертаційного дослідження. В Положенні про організацію освітнього процесу в СНАУ не враховані нормативні документи КМУ, які регулюють підготовку здобувачів вищої освіти ступені доктора філософії (Постанови КМУ №261 від 23.03.2016, №167 від 06.03.2019 та №979 від 21.10.20200). Окремий подив викликає той факт, що Положення про організацію освітнього процесу в СНАУ не містить посилання на Закон України про вищу освіту (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>) і затверджено Вченою радою у неіснуючу дату (30.02.2015 р.).

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Проєкт ОНП на офіційному сайті СНАУ оприлюднено вчасно.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

В цілому СНАУ своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті достовірну інформацію про освітню програму "Захист і карантин рослин". Зауваження. Для здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня доктора філософії дуже важливо мати інформацію про спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій, відвідувати захисти дисертацій у спецрадах відповідної спеціальності для ознайомлення із процедурою захисту та відповідними вимогами. Проте, інформація про існуючі в СНАУ спецради із захисту дисертації представлена не в повному обсязі, зокрема, вказано лише шифр і склад спецради, але не зазначено спеціальності, за якою працює спецрада та терміни її функціонування (<https://science.snau.edu.ua/specradi/>). На сторінці сайту ЗВО "Наукові журнали. Агронімія і біологія" (<https://science.snau.edu.ua/naukovi-zhurnali/agronomiya-i-biologiya/>) представлено застарілу інформацію стосовно реєстрації цього видання як фахового. На сайті випускової кафедри (<https://agro.snau.edu.ua/kafedri/kafedra-zaxistu-roslin-im-docenta-mishnova-a-k/naukova-robota/>) у вкладенні "Наукова робота" зазначено, що кафедра захисту рослин є випусковою лише для ОКР бакалавр і магістр.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їхню повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності за спеціальністю 202 "Захист і карантин рослин". Теми дисертаційних робіт відповідають спеціальності 202 "Захист і карантин рослин". Під час засвоєння дисциплін навчального плану здобувачі набувають знань, навичок і умінь, необхідних для виконання науково-дослідної роботи за темою дисертації, презентації, публікації та обговорення наукових результатів, впровадження наукових здобутків у практику сільськогосподарського виробництва та сільськогосподарської науки.

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

Теми дисертаційних робіт аспірантів, які навчаються на ОНП "Захист і карантин рослин", відповідають напрямкам досліджень наукових керівників. Зауваження. Публікації окремих наукових керівників (доц. Рожкова Т.О., доц. Дубовик В.І. <https://agro.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/%D0%A2%D0%B5%D0%BC%D0%B8-%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85-%D1%80%D0%BE%D0%B1%D1%96%D1%82-%D0%97%D0%A0-%D0%A1%D0%90%D0%99%D0%A2-1.pdf>) за темами аспірантської підготовки значною мірою опубліковані в науково-практичних, науково-популярних виданнях, тезах наукових конференцій або непрофільних наукових журналах.

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

СНАУ організаційно та матеріально забезпечує в межах ОНП "Захист і карантин рослин" можливості для проведення, апробації та впровадження результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів. Зауваження. Недостатньо активно наукові керівники і здобувачі беруть участь у конкурсах двосторонніх і багатосторонніх міжнародних наукових проєктів. Необхідно активізувати участь як наукових керівників, так і здобувачів у міжнародних наукових конференціях закордоном та публікаціях у наукових фахових виданнях закордоном.

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

СНАУ проводить певну роботу із залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через договори про співробітництво із декількома науковими і освітніми закладами Китайської народної республіки.

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники аспірантів та інші викладачі профільної кафедри захисту рослин СНАУ широко задіяні у виконанні бюджетної наукової тематики із захисту рослин. Результати проведених досліджень регулярно публікуються та практично впроваджуються найбільше в Сумській області та в північно-східному регіоні України. Наукові керівники аспірантів є визнаними спеціалістами із захисту рослин, які надають значну наукову та консультативну підтримку агровиробникам, які працюють із різноманітними сільськогосподарськими культурами, та державним установам, які здійснюють нагляд із фітосанітарної безпеки.

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

СНАУ забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів. Основною в науковій діяльності є безумовне виконання науково-дослідних робіт відповідно до методик польових та лабораторних дослідів та представлення дійсно отриманих наукових результатів. З цієї точки зору позитивною практикою, яка склалася в СНАУ, є офіційна приймання польових дослідів, в тому числі і аспірантських. СНАУ має договори із установами, які є власниками програм для виявлення плагіату. Антиплагіатні програми залучені до навчального процесу та під час підготовки публікацій наукових робіт. СНАУ має розроблену програму із популяризації академічної доброчесності та низку рекомендацій із організації наукового процесу, підготовки наукових публікацій і дисертацій із дотриманням принципів академічної доброчесності.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендовано детально розкрити сутність врахованого досвіду вітчизняних та іноземних аналогічних ОНП та внесені до ОНП "Захист і карантин рослин" СНАУ зміни відповідно до цього досвіду. Рекомендовано долучити до рецензування ОНП науковців профільної наукової установи Національної академії аграрних наук України - Інституту захисту рослин.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендовано узгодити інформацію про ОНП "Захист і карантин рослин" в цілому та, зокрема, стосовно вибіркового освітніх компонентів, на сайті СНАУ, сайті факультету та сайті профільної кафедри.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендовано оновити методичне забезпечення дисциплін, зокрема, рекомендовані здобувачам джерела інформації - список літератури, список інтернет-ресурсів тощо. Рекомендовано використовувати в освітньому процесі за фаховими дисциплінами спеціалізовані електронні бази даних за сільськогосподарськими культурами та напрямками досліджень із захисту і карантину рослин. Рекомендовано для знайомства із сучасними джерелами інформації та використання їх у освітньому процесі використовувати бази PubMed і PubMed Central на електронному ресурсі NCBI (National Central of Biotechnological Information), а також бази даних Gene, Genome, Nucleotide, Protein цього ресурсу.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендовано упорядкувати Положення про освітній процес у СНАУ, включивши до нього норми і правила, які регулюють проведення контрольних заходів для здобувачів третього, освітньо-наукового рівня підготовки, в тому числі стосовно проміжної атестації (з урахуванням наукових досягнень за семестрами) та атестації у вигляді захисту

дисертаційної роботи. Рекомендовано запровадити практику аналізу на академічну доброчесність текстів наукових публікацій і дисертаційних робіт аспірантів в процесі їхньої підготовки.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендовано на профільній кафедрі захисту рослин СНАУ посилити роботу із підготовки докторських дисертацій за спеціальністю 202 Захист і карантин рослин, особливо для викладачів, які затверджені керівниками дисертаційних досліджень аспірантів. Рекомендовано посилити публікаційну активність викладачів профільної кафедри у наукових рецензованих журналах із захисту рослин, в тому числі міжнародних, які індексуються в наукометричних базах.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендовано провести структурування сайту та оптимізацію інформації, яка стосується удосконалення змісту ОНП, зробити перехресні посилання як на сайті університету, так і на сайті кафедри. Рекомендовано активно застосовувати в навчанні і дослідженнях методи молекулярної діагностики бактеріальних і вірусних хвороб рослин, методи маркер-асоційованої селекції на стійкість та методи ідентифікації штамів патогенів за молекулярними маркерами із використанням обладнання ПЛР-лабораторії, яке є в СНАУ.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендовано залучати до обговорення та підвищення якості ОНП під час її перегляду представників академічної спільноти із профільних академічних науково-дослідних установ, які є потенційними роботодавцями майбутніх докторів філософії із даної спеціальності. Рекомендовано вже на етапі закінчення ОНП проводити моніторинг та аналіз інформації щодо планів потенційного працевлаштування випускників ОНП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Наполегливо рекомендується суттєво переробити Положення про організацію освітнього процесу в СНАУ на основі Закону про вищу освіту України та сучасної нормативно-правової бази. Рекомендовано внести до Положення про організацію освітнього процесу в СНАУ всі норми і правила, які регулюють освітній процес здобувачів третього, науково-освітнього, рівня. Це стосується, зокрема, прав і обов'язків учасників освітнього процесу підготовки докторів філософії, в тому числі наукових керівників, нормативного обсягу ОНП, відповідної форми атестації тощо. Доопрацьоване Положення оприлюднити на сайті ЗВО. Рекомендовано у вкладенні "Спецради" на сайті ЗВО надати всю необхідну інформацію, зокрема, стосовно спеціальності спецрад та термінів їхньої роботи. Рекомендовано привести сторінку сайту ЗВО (<https://science.snau.edu.ua/naukovi-zhurnali/agronomiya-i-biologiya/>), де викладено інформацію про фаховий науковий журнал "Агрономія і біологія" у відповідність до дати реєстрації та спеціальностей, за яким він зареєстрований у списку В фахових наукових видань України.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рекомендовано активізувати роботу викладачів профільної кафедри не тільки над підручниками і навчальними посібниками, але і науковими монографіями. Рекомендовано посилити роботу над науковими статтями наукових керівників та викладачів профільної кафедри для видання у профільних наукових журналах, що індексуються в науково-метричних базах Scopus і WSci., в тому числі закордонних. Рекомендовано посилити активність щодо участі у конкурсах міжнародних наукових проєктів із залученням здобувачів ОКР доктора філософії.

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ВАСИЛИШИН РОМАН ДМИТРОВИЧ